

XÂY DỰNG HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ CƠ SỞ VỮNG MẠNH GÓP PHẦN BẢO ĐẢM AN NINH, TRẬT TỰ TẠI ĐỊA BÀN VÙNG GIÁO TỈNH QUẢNG BÌNH

ThS. NGUYỄN TIẾN DƯƠNG

Công an tỉnh Quảng Bình

Cấp cơ sở là cấp trực tiếp nhất trong hệ thống 4 cấp quản lý hành chính của nước ta hiện nay. Hệ thống chính trị (HTCT) ở cơ sở bao gồm xã, phường, thị trấn có vị trí và vai trò hết sức quan trọng trong việc tổ chức và vận động nhân dân thực hiện đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, tăng cường đại đoàn kết toàn dân, phát huy quyền làm chủ của nhân dân, huy động mọi khả năng phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm an ninh, trật tự (ANTT) để thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Cơ sở vừa là cấp cuối cùng trong quản lý xét theo cấp độ của HTCT, nhưng nó là cấp đầu tiên và trực tiếp nhất, là nền tảng xây dựng chế độ dân chủ của toàn bộ HTCT của nước ta. Vì cơ sở là nơi diễn ra mọi hoạt động và cuộc sống của nhân dân, nơi chính quyền gần dân nhất. Nơi tổ chức và triển khai thực hiện đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước. Mọi đường lối, chính sách có được thực hiện tốt hay không phụ thuộc vào chất lượng hoạt động của HTCT cơ sở, mà nhất là phụ thuộc vào phẩm chất, năng lực, trình độ của đội ngũ cán bộ chủ chốt, cán bộ đảng viên trong các tổ chức đảng, chính quyền và các tổ chức đoàn thể ở cơ sở. Chất lượng, hiệu quả hoạt động của HTCT ở cơ sở có ảnh hưởng rất lớn đến tình cảm, thái độ, niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, quản lý điều hành của Nhà nước.

Trong chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch đối với Việt Nam, việc gây

xung đột và bất ổn về ANTT ở khu vực Công giáo được xem là ngòi nổ căn bản để kích nổ quả bom “dân chủ, nhân quyền” mà chúng hy vọng từ đó có thể làm suy yếu vai trò lãnh đạo của Đảng, tiến tới xóa bỏ chế độ xã hội chủ nghĩa ở nước ta. Chính vì vậy, trong những năm gần đây, các thế lực thù địch tiếp tục tăng cường lợi dụng vấn đề tôn giáo, khuyến khích giáo hội trở thành lực lượng đối lập với chính quyền cơ sở, kích động gây rối, gây bạo loạn chính trị, lợi dụng vấn đề dân chủ, nhân quyền, quốc tế hóa vấn đề tôn giáo ở Việt Nam nhằm gây sức ép với Đảng, Nhà nước ta. Bên cạnh đó, một số vấn đề phát sinh trong Công giáo chưa được giải quyết kịp thời, dứt điếm (như vi phạm pháp luật về đất đai, xây dựng cơ sở vật chất tôn giáo, tự ý thành lập các tổ chức tôn giáo trực thuộc, sinh hoạt tôn giáo trái pháp luật, truyền đạo trái phép...) đang trở thành những nhân tố tác động xấu tới tình hình ANTT ở vùng giáo.

Tỉnh Quảng Bình hiện nay có 159 đơn vị hành chính cấp xã (16 phường, 7 thị trấn, 135 xã), trong đó có trên 60 đơn vị hành chính cấp xã có đồng bào theo đạo Công giáo (tập trung ở các huyện Quảng Trạch, Bố Trạch, Tuyên Hóa, Quảng Ninh, thị xã Ba Đồn, thành phố Đồng Hới). Về cơ bản, giáo hội Công giáo và đại bộ phận giáo sĩ, giáo dân đều xác định phương châm tu hành “kính chúa, yêu nước”, “tốt đời, đẹp đạo”, “sống phúc âm giữa lòng dân tộc”, tích cực góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Bên cạnh đó, vẫn còn một số giáo dân, giáo sĩ đạo Công giáo có định kiến với chính quyền, bị các thế lực thù địch, các đối tượng xấu lôi kéo nên trong một số hoạt động có biểu hiện “vượt rào”, đặt chính quyền vào “việc đã rồi”, đẩy quần chúng giáo dân vào thế “đôi đầu” với chính quyền, phá hoại khối đại đoàn kết dân tộc, khoét sâu mâu thuẫn bằng các hoạt động cụ thể như: truyền đạo trái pháp luật, xây dựng cơ sở thờ tự và biểu tượng tôn giáo trái quy định, tuyên truyền chống Đảng, chống Nhà nước, tạo các vụ việc tranh chấp, khiếu kiện tập trung đông người gây phức tạp tình hình ANTT ở trên địa bàn.

Trước tình hình trên, lực lượng Công an cùng với HTCT ở cơ sở và các ban, ngành có liên quan đã phối hợp chặt chẽ, triển khai đồng bộ, có kết quả các biện pháp để nắm và kiểm soát được các vấn đề phức tạp nảy sinh, các hoạt động liên quan đến ANTT. Đây mạnh giáo dục, thuyết phục để giáo dân, giáo sĩ và tổ chức giáo hội tuân thủ đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, quy định của chính quyền địa phương; phát huy được vai trò, sức mạnh của giáo dân, giáo sĩ trong thu thập thông tin, tình hình và trong tham gia giải quyết các vụ việc phức tạp về ANTT liên quan đến đạo Công giáo xảy ra trên địa bàn tỉnh.

Bên cạnh những kết quả đạt được, trong công tác bảo đảm ANTT tại địa bàn vùng giáo, vai trò của HTCT cơ sở ở một số nơi chưa được phát huy tối đa, còn có những hạn chế như: Chính quyền cơ sở chậm thông tin báo cáo, phối hợp với lực lượng Công an, để giáo hội lấn lướt chính quyền, kích động giáo dân tạo ra “sự đã rồi”, xây dựng các công trình tôn giáo trái phép, gây ra các vụ việc phức tạp về ANTT; khi phát sinh những vấn đề phức tạp, sự phối hợp giải quyết còn bị động, lúng túng trong xác định chủ trương, biện pháp giải quyết hoặc giải quyết chậm, giải quyết không

dứt điểm; có nơi, có lúc “buông lỏng” hoặc “siết chặt” quản lý, chưa nắm chắc quy trình, thủ tục giải quyết nên có biểu hiện né tránh, đùn đẩy, khoán trắng cho lực lượng Công an.

Nguyên nhân của những hạn chế nêu trên là do: Một số cấp ủy Đảng, chính quyền các xã vùng giáo chưa nhận thức đầy đủ, sâu sắc các quan điểm, chủ trương của Đảng và Nhà nước về công tác tôn giáo, chưa quan tâm và chỉ đạo kịp thời đối với công tác tôn giáo nói chung và đối với đạo Công giáo nói riêng; chậm đổi mới nội dung và phương pháp công tác tôn giáo của HTCT cho phù hợp với tình hình mới; thiếu trách nhiệm trong công tác phối hợp nắm tình hình, xử lý các vụ việc phức tạp xảy ra liên quan đến đạo Công giáo, cho rằng đây là nhiệm vụ của Công an, không phải nhiệm vụ của cấp ủy, chính quyền.

Để phát huy hơn nữa vai trò của HTCT cơ sở tham gia bảo đảm ANTT tại các xã vùng giáo trong thời gian tới, chúng ta cần phải quan tâm, chăm lo xây dựng HTCT cơ sở vững mạnh, làm cho HTCT cơ sở thật sự là HTCT của dân, do dân, vì dân, mọi quyền hành và lực lượng đều ở nơi dân. Cụ thể:

- Tham mưu cấp ủy, chính quyền các địa phương củng cố, kiện toàn Ban Chỉ đạo công tác tôn giáo cấp xã, phát huy vai trò, sức mạnh tổng hợp của cả HTCT, đảm bảo tập trung, thống nhất trong công tác chỉ đạo thực hiện các chủ trương, chính sách, pháp luật trên lĩnh vực tín ngưỡng, tôn giáo và giải quyết các vụ việc phức tạp phát sinh liên quan đến đạo Công giáo; chủ động đấu tranh với các hoạt động vi phạm pháp luật, nhất là trong các lĩnh vực xây dựng, sửa chữa cơ sở thờ tự, lấn chiếm, hiến tặng, chuyển nhượng trái pháp luật đất đai, cơ sở vật chất tín ngưỡng, tôn giáo; quản lý, kiểm soát chặt chẽ các hoạt động phong chức, phong phẩm, bổ nhiệm, thuyên chuyển chức sắc, đào tạo chức sắc, quan hệ quốc tế của các tổ chức,

cá nhân trong đạo Công giáo, sinh hoạt, tuyên truyền phát triển đạo trái pháp luật... không để các đối tượng cực đoan, chống đối lợi dụng sơ hở tiến hành các hoạt động chống đối.

- Củng cố, kiện toàn và nâng cao chất lượng HTCT cơ sở ở vùng giáo nói chung và đội ngũ cán bộ chuyên trách làm công tác tôn giáo ở cơ sở nói riêng, đảm bảo đủ về số lượng, có trình độ chuyên môn vững vàng, phẩm chất đạo đức tốt, có kiến thức hiểu biết về tôn giáo đáp ứng được yêu cầu đòi hỏi của tình hình hiện nay, đồng thời có chế độ, chính sách đãi ngộ thỏa đáng cho đội ngũ này để nâng cao trách nhiệm, chất lượng công tác của họ. Trong đó, cần tập trung thực hiện các công việc sau:

+ Tiến hành khảo sát, đánh giá lại thực trạng đội ngũ cốt cán cơ sở các vùng giáo để có kế hoạch bồi dưỡng, nâng cao năng lực cho số còn yếu và xây dựng, bổ sung cho nơi còn thiếu. Đồng thời cần kiên quyết xử lý những cán bộ vi phạm, thoái hóa, biến chất, những người hoạt động “hai mặt”, trở thành cốt cán cho các tổ chức giáo hội, là cơ sở xã hội cho các đối tượng lợi dụng đạo Công giáo hoạt động gây phức tạp về ANTT trên địa bàn.

+ Lựa chọn những người có đủ phẩm chất, năng lực để giới thiệu vào vị trí công tác quan trọng trong HTCT vùng giáo. Chú ý lựa chọn những người trẻ, gần bó với quê hương, có kiến thức nhất định về tôn giáo gửi đi đào tạo về công tác quản lý và chuyên môn nghiệp vụ về kinh tế, văn hóa, xã hội; có chính sách thu hút sinh viên tốt nghiệp các trường đại học, cao đẳng và những người có năng lực, kinh nghiệm về công tác tại những vùng giáo và mạnh dạn bố trí vào các vị trí chủ chốt ở cơ sở. Đồng thời, ngoài các chế độ, chính sách của nhà nước, cần tạo điều kiện cho cán bộ cốt cán vùng giáo, đặc biệt là giáo dân được vay vốn ưu đãi và hướng dẫn họ phát triển kinh tế gia đình để làm gương, để cho tiếng nói, việc làm của họ tác

động mạnh mẽ đến đông đảo quần chúng giáo dân trên địa bàn.

+ Quan tâm củng cố, kiện toàn các tổ chức chính trị - xã hội ở vùng giáo, trọng tâm là đổi mới nội dung, hình thức, biện pháp hoạt động của Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh phù hợp, thiết thực để thu hút đông đảo đoàn viên, hội viên tham gia.

- Cấp ủy, chính quyền cơ sở cần quan tâm, tạo điều kiện cho các cá nhân, tổ chức tôn giáo sinh hoạt, hoạt động tôn giáo theo quy định của pháp luật, quan tâm giải quyết kịp thời, thỏa đáng các nhu cầu, nguyện vọng của giáo hội, giáo dân (nhất là các nhu cầu, nguyện vọng trên lĩnh vực đất đai, xây dựng, sinh hoạt tôn giáo và thành lập tổ chức tôn giáo cơ sở) trên cơ sở tình hình thực tiễn của địa phương. Trường hợp hợp lý, chính đáng và tuân thủ quy định pháp luật thì nên tạo điều kiện cho giáo hội, trường hợp không cần thiết có ý đồ gây ảnh hưởng đến ANTT thì kiên quyết ngăn chặn. Trình tự, thủ tục giải quyết phải công khai, nhanh gọn, đảm bảo nguyên tắc đối xử công bằng, chặt chẽ về trình tự thủ tục theo quy định của pháp luật, tạo được sự đồng thuận, tin tưởng của đông đảo giáo sĩ, giáo dân. Tránh tình trạng “hành chính” cứng nhắc dẫn đến kéo dài, gây bất bình, phản ứng trong hàng giáo sĩ và quần chúng giáo dân, làm nảy sinh phức tạp về ANTT.

Tăng cường hiệu lực quản lý nhà nước trên lĩnh vực đất đai, không để buông lỏng, tạo sơ hở để các đối tượng lợi dụng tiến hành các hoạt động chuyển nhượng, hiến, tặng đất đai trái pháp luật, coi nới, sửa chữa trái phép các cơ sở thờ tự. Qua đó, loại trừ các nguyên nhân, điều kiện để các giáo sĩ có thể lợi dụng tiến hành hoạt động sai phạm, tạo sơ hở để các thế lực thù địch, số đối tượng xấu lợi dụng đả kích, xuyên tạc đường lối, chính sách tôn giáo của Đảng, Nhà nước ta ■